

**63/1 (SEM-5) DSE1A/PSCRE5016**

**2 0 2 2**

( Held in 2023 )

**POLITICAL SCIENCE**

Paper : PSCRE5016

**( Comparative Political Theory )**

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

1. Choose the correct answer : 1×6=6

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) Who among the following is the exponent of constitutional or limited monarchy?

তলৰ কোনজন সাংবিধানিক বা সীমিত ৰাজতন্ত্ৰৰ  
প্ৰবক্তা ?

(i) Aristotle

এৰিষ্ট'টল

(ii) Hobbes

হ'বছ

(iii) Locke

ল'ক

(iv) Rousseau

ৰুছে

( 2 )

(b) Which of the following books has been authored by Karl Marx?

তলত দিয়া পুথিসমূহৰ ভিতৰত কোনখন কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ দ্বাৰা লিখিত ?

(i) *Leviathan*

(ii) *Das Kapital*

(iii) *On Liberty*

(iv) *The Prince*

(c) Who among the following authored the book, *Gulamgiri*?

তলৰ কোনজন ব্যক্তিয়ে *Gulamgiri* নামৰ কিতাপখন লিখিছিল ?

(i) Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধী

(ii) Ambedkar

আম্বেদকাৰ

(iii) Tilak

তিলক

(iv) None of them

ওপৰৰ এজনও নহয়

( 3 )

(d) Who addressed Mohandas Karamchand Gandhi as 'Mahatma' for the first time?

প্ৰথমবাৰৰ বাবে মোহনদাস কৰমচাঁদ গান্ধীক কোনে 'মহাত্মা' উপাধিৰে বিভূষিত কৰিছিল ?

(i) Rabindranath Tagore

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ

(ii) Subhas Chandra Bose

সুভাষচন্দ্ৰ বসু

(iii) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(iv) Bal Gangadhar Tilak

বাল গংগাধৰ তিলক

(e) Who is the author of the book, *The Discovery of India*?

*The Discovery of India* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

(i) M. K. Gandhi

এম. কে. গান্ধী

(ii) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(iii) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(iv) Jayaprakash Narayan

জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণ

( 4 )

(f) Who among the following was not involved with the 'Sarvodaya' Movement?

তলৰ কোনজন 'সৰ্বোদয়া' আন্দোলনৰ লগত জড়িত নহয় ?

(i) Jayaprakash Narayan

জয়প্রকাশ নাৰায়ণ

(ii) Vinoba Bhave

বিনোবা ভাবে

(iii) M. K. Gandhi

এম. কে. গান্ধী

(iv) Jawaharlal Nehru

জবাহৰলাল নেহৰু

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Who, according to Aristotle, are not citizens?

এৰিষ্টটলৰ মতে কোনবোৰ লোক নাগৰিক নহয় ?

(b) Write two features of Western political thought.

পশ্চিমীয়া ৰাজনৈতিক চিন্তাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) What are the two types of inequality according to Rousseau?

ৰুছোৰ মতে দুই ধৰণৰ অসমতা কি কি ?

KB23/242

( Continued )

( 5 )

(d) Write two principles of Gandhism.

গান্ধীবাদৰ দুটা নীতি লিখা।

(e) What are the Natural Rights as mentioned by Locke?

ল'কৰ প্ৰাকৃতিক অধিকাৰসমূহ কি কি ?

3. Write short notes on any six of the following :

5×6=30

তলৰ যি কোনো ছয়টাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Locke's concept on Social Contract

ল'কৰ সামাজিক চুক্তিৰ ধাৰণা

(b) Representative Government of J. S. Mill

জে. এছ. মিলৰ প্ৰতিনিধিত্বমূলক চৰকাৰ

(c) Class Struggle theory of Marx

মাৰ্ক্সৰ শ্ৰেণী সংগ্ৰাম তত্ত্ব

(d) Ambedkar's view on Social Justice

আম্বেদকাৰৰ সামাজিক ন্যায্যৰ ধাৰণা

(e) Tilak's Nationalism

তিলকৰ জাতীয়তাবাদ

KB23/242

( Turn Over )

- (f) Nehru's view on Democracy  
নেহৰুৰ গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণা
- (g) Gandhian concept of Satyagraha  
সত্যাপ্ৰহৰ গান্ধীবাদী ধাৰণা
- (h) Lohia's concept on Social Justice  
লোহিয়াৰ সামাজিক ন্যায্যৰ ধাৰণা
- (i) Democracy of Jayaprakash Narayan  
জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণৰ গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণা

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) According to Aristotle, who are the citizens of the State? Explain the special characteristics of a citizen. 4+6=10  
এৰিষ্ট'টলৰ মতে ৰাষ্ট্ৰৰ নাগৰিক কোনবোৰ? এজন নাগৰিকৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যবিলাক ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Discuss critically Rousseau's theory of 'General Will'.  
ৰুছেৰ 'সাধাৰণ ইচ্ছা' (General Will) তন্ত্ৰৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।
- (c) Evaluate Ambedkar as a social reformer.  
আম্বেদকাৰক এজন সমাজসংস্কাৰক হিচাবে মূল্যায়ন কৰা।

5. Answer any *one* of the following questions : 14

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What are the distinctive features of the Indian political thought? Make a comparative analysis between the features of Indian and Western political thought. 6+8=14  
ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক চিন্তাৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক চিন্তা আৰু পশ্চিমীয়া ৰাজনৈতিক চিন্তাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণ কৰা।

- (b) What is 'Swaraj' meant for Tilak? Explain Tilak's views on the State and Swaraj. 4+10=14  
তিলকৰ মতে 'স্বৰাজ' মানে কি? তিলকৰ ৰাষ্ট্ৰ আৰু স্বৰাজৰ ধাৰণাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

\*\*\*